

SRI vrea să folosească fonduri europene pentru supravegherea generalizată a tuturor cetățenilor, printr-un proiect deghizat în eGuvernare

SRI a câștigat un proiect pe fonduri europene (axa 2 – OS 2.3. Creșterea utilizării sistemelor de e-guvernare¹) prin care intenționează să achiziționeze software și hardware de 25 de milioane de euro pentru „consolidarea și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice”.

Proiectul, numit „SII Analytics”, are un potențial de supraveghere generalizată a întregii populații a României – un adevărat sistem informatic Big Brother – nefiind prevăzută nicio măsură de limitare a accesului SRI sau al altor instituții publice la datele personale colectate și integrate în acest sistem.

Principalele probleme ale proiectului:

1. Supraveghere generalizată prin agregarea bazelor de date

Proiectul își propune să aducă împreună baze de date de la majoritatea instituțiilor publice românești și să permită căutarea avansată în acestea a oricăror informații despre toți cetățenii. De exemplu, prin capitolul de „analiză comportamentală”, orice cetățean ar putea avea o fișă „de bună purtare” (constituită din informații adunate din toate bazele de date guvernamentale), inclusiv viitorii parlamentari, judecători, procurori sau antreprenori, fișe ce pot fi folosite în scopuri nelimitate. Acestea pot fi corelate cu alte informații publice (de exemplu informațiile de pe un cont de Facebook), pentru crearea de profile individuale.

2. Lipsa oricăror garanții și potențialul de abuz

Prin agregarea bazelor de date, orice persoană din cele peste 1000 de persoane ce vor avea acces la sistem vor avea posibilitatea să îl folosească în orice scop personal, fără a putea fi controlate efectiv sau fără ca cetățeanul să știe. De exemplu, vânzătorul unui apartament („prieten SRI”) poate să aibă informații despre potențialul financiar al cumpărătorului (ce mașină are, când a cumpărat-o, ce mașini a avut înainte, ce venituri are, ce credite etc).

3. Bani europeni pentru încălcarea drepturilor europene

Proiectul a fost depus pe 9.06.2016, la o zi după ce apelul pentru fondurile europene structurale (axa 2 – OS 2.3) a fost lansat public, și a fost aprobat foarte repede, în ciuda faptului că acesta încalcă în mod flagrant documentele constitutive ale Uniunii Europene, în speță drepturile la viața privată și la protecția datelor cu caracter personal (art. 7 și 8) din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.²

4. Rolul SRI în eGuvernare și scopul ascuns al proiectului

SRI nu are nicio competență în domeniul eGuvernării sau în „dezvoltarea funcției de prevenție, detectare și luare de măsuri pentru reducerea redundanței plăților în zona publică”, deși acestea sunt scopurile declarate ale proiectului. Mai mult, anumite capitole din proiect (vezi capitolele de „Recunoaștere facială” sau „Interceptarea comunicațiilor” din documentul explicativ) ne indică faptul

1 http://fonduri.mcsi.ro/?q=lista_proiecte

2 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>

că proiectul are de fapt și un scop nedeclarat – acela de supraveghere generalizată a întregii populații. De exemplu, baza de date de recunoaștere facială cu aproximativ 50-60 de milioane de imagini frontale (gen carte de identitate sau pașaport), la care SRI are acces nelimitat și nesupus vreunui control, nu are nici o utilitate/justificare în „prevenirea fraudei”, așa cum pretinde SRI în descrierea proiectului, fiind de fapt o formă de spionare a vieții private a tuturor cetățenilor.

O analiză de interpretare a caietului de sarcini care ridică aceste probleme majore o regăsiți în documentul de explicații mai detaliate.

Semnatarii solicită de urgență:

- anularea licitației și a proiectului care încalcă drepturile fundamentale;
- includerea în condițiile de accesare a fondurilor europene, în mod explicit, a interdicției folosirii acestora pentru încălcarea sau limitarea drepturilor cetățenilor;
- dezbateră publică a rolului exact al SRI în societatea românească, inclusiv a legislației conexe, ca și a garanțiilor eficiente pentru oprirea abuzurilor de acest tip și precum și a transparenței instituționale pentru orice proiect care depășește cadrul original de securitate națională.

Semnatarii

ActiveWatch

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – APADOR -CH

Asociația pentru Tehnologie și Internet – ApTI

Centrul de Resurse Juridice